Downloaded via the EU tax law app / web

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Awla Manja)

29 ta’ Settembru 2015 (*)

“Rinviju g?al de?i?joni preliminari – Taxxa fuq il-valur mi?jud –Direttiva 2006/112/KE – Artikolu 9(1) – Artikolu 13(1) – Persuni taxxabbli – Interpretazzjoni tal-kliem ‘b’mod indipendenti’ – Korp komunali – Attivitajiet ekonomi?i mwettqa minn entità organizzattiva komunali fi kwalità barra minn dik ta’ awtorità pubblika – Possibbiltà li din l-entità ti?i kklassifikata b?ala ‘persuna taxxabbli’ fis-sens tad-dispo?izzjonijiet tad-Direttiva 2006/112 – Artikoli 4(2) u 5(3) TUE”

Fil-Kaw?a C?276/14,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa min-Naczelny S?d Administracyjny (il-Polonja), (qorti suprema amministrattiva) permezz ta’ de?i?joni tal-10 ta’ Di?embru 2013, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fil-5 ta’ ?unju 2014, fil-pro?edura

Gmina Wroc?aw

vs

Minister Finansów,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Awla Manja),

komposta minn V. Skouris, President, K. Lenaerts, Vi?i-President, A. Tizzano, R. Silva de Lapuerta, T. von Danwitz, A. Ó Caoimh, J.?C. Bonichot, C. Vajda, Presidenti tal-Awla, E. Levits, A. Arabadjiev, M. Safjan, A. Prechal, E. Jaraši?nas, C. G. Fernlund (Relatur) u J. L. da Cruz Vilaça, Im?allfin,

Avukat ?enerali: N. Jääskinen,

Re?istratur: M. Aleksejev, Amministratur,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tal-5 ta’ Mejju 2015,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

– g?al Gmina Wroc?aw, minn L. Mazur, K. Sachs, A. B??dowski kif ukoll minn A. Januszkiewicz, b?ala konsulenti tat-taxxa,

– g?all-Minister Finansów, minn J. Kaute u T. Tratkiewicz, b?ala a?enti,

– g?all-Gvern Pollakk, minn B. Majczyna u A. Kramarczyk–Sza?adzi?ska, b?ala a?enti,

– g?all-Gvern Grieg, minn K. Paraskevopoulou u I. Kotsoni, b?ala a?enti,

– g?all-Kummissjoni Ewropea, minn M. Owsiany–Hornung u L. Lozano Palacios, b?ala a?enti,

wara li semg?et il-konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali, ippre?entati fis-seduta tat-30 ta’ ?unju 2015,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 9(1) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud (?U L 347, p. 1, iktar 'il quddiem id-"Direttiva tal-VAT").

2 Din it-talba ?iet ippre?entata fil-kuntest ta' kaw?a bejn il-Gmina Wroc?aw (komun ta' Wroc?aw, il-Polonja) u l-Minister Finansów (ministru tal-finanzi, iktar 'il quddiem il-"ministru") dwar il-possibbiltà li entità ba?itarja komunali ti?i kklassifikata b?ala persuna su??etta g?at-taxxa fuq il-valur mi?jud (iktar 'il quddiem il-"VAT").

Il-kuntest ?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 Id-Direttiva tal-VAT ?assret u ssostitwixxiet mill-1 ta' Jannar 2007 s-Sitt Direttiva tal-Kunsill, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? – Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti Kapitolu 9, Vol. 1, p. 23, iktar 'il quddiem is-"Sitt Direttiva"). Skont il-premessi 1 u 3 tad-Direttiva tal-VAT, il-formulazzjoni mill-?did tas-Sitt Direttiva kienet me?tie?a sabiex id-dispo?izzjonijiet kollha applikabbli ji?u ppre?entati b'mod ?ar u razzjonali bi struttura u redazzjoni riveduti ming?ajr ma jkun hemm, b?ala prin?ipju, tibdil fis-sustanza.

4 Il-premessa 65 tad-Direttiva tal-VAT tistabbilixxi:

"Peress illi, g?al dawk ir-ra?unijiet, l-objettivi ta' din id-Direttiva ma jistg?ux jintla?qu b'mod suffi?jenti mill-Istati Membri u g?alhekk jistg?u jinkisbu a?jar fuq livell Komunitarju, il-Komunità tista' tadotta mi?uri, skond il-prin?ipju tas-sussidjarjetà kif inhu previst fl-Artikolu 5 tat-Trattat. Skond il-prin?ipju tal-proporzjonalità, kif inhu previst f'dak l-Artikolu, din id-Direttiva ma tmurx lilhinn minn dak li hu me?tie? sabiex jinkisbu dawk l-objettivi."

5 L-Artikolu 9(1) ta' din id-direttiva, li jie?u essenzjalment il-kliem tal-Artikolu 4(1) sa (3) tas-Sitt Direttiva, jg?id:

"'Persuna taxxabbli' g?andha tfisser kull persuna li, b'mod indipendenti, twettaq fi kwalunkwe post kwalunkwe attività ekonomika, ikun x'ikun l-iskop jew ir-ri?ultati ta' dik l-attività.

Kwalunkwe attività ta' produtturi, kummer?janti jew persuni li jag?tu servizzi, inklu?i attivitajiet fil-minjieri u fl-agrikoltura u attivitajiet fil-professjonijiet, g?andhom jitqiesu b?ala 'attività ekonomika'. L-isfruttament ta' proprjetà tan?ibbli jew intan?ibbli g?al skopijiet ta' d?ul minnha fuq ba?i kontinwa g?andha b'mod partikolari titqies b?ala attività ekonomika."

6 L-Artikolu 13(1) tal-imsemmija direttiva, li jikkorrispondi essenzjalment g?all-Artikolu 4(5) tas-Sitt Direttiva, jipprevedi:

"Stati, awtoritajiet governattivi re?jonali u lokali u korpi o?ra rregolati bid-dritt pubbliku m'g?andhomx ji?u kkunsidrati b?ala persuni taxxabbli fir-rigward ta' l-attivitajiet jew transazzjonijiet li huma jag?mlu b?ala awtoritajiet pubbli?i, ukoll meta ji?bru drittijiet, tariffi, kontribuzzjonijet jew ?lasijiet marbuta ma' dawk l-attivitajiet jew transazzjonijiet.

I?da, meta jid?lu biex jag?mlu dawn l-attivitajiet jew transazzjonijiet, huma g?andhom ji?u kkunisdrati b?ala persuni taxxabbli fir-rigward ta' dawk l-attivitajiet jew transazzjonijiet fejn it-trattament tag?hom b?ala persuni mhux taxxabbli jikkaw?a distorsjoni sinifikanti tal-kompetizzjoni.

F'kwalunkwe ka?, korpi rregolati bid-dritt pubbliku g?andhom ji?u kkunisdrati b?ala persuni taxxabbli fir-rigward ta' l-attivitajiet elenkati fl-Anness I, sakemm dawk l-attivitajiet ma jkunux twettqu fuq skala tant ?g?ira li jkunu insinifikanti."

Id-dritt Pollakk

7 L-Artikolu 15(1) u (6) tal-li?i, tal-11 ta' Marzu 2004, dwar it-taxxa fuq l-o??etti u s-servizzi (Dz. U. nr 54, poz. 535 ze zm.), kif emendata (iktar 'il quddiem il-"li?i dwar il-VAT"), jipprovdi:

"1. Il-persuni ?uridi?i, l-organizzazzjonijiet li ma g?andhomx personalità ?uridika, u l-persuni fi?i?i li jwettqu, fuq ba?i indipendenti, wa?da mill-attivitajiet ekonomi?i msemmija fil-paragrafu 2, irrispettivament mill-iskop u mir-ri?ultati ta' din l-attività, huma kkunsidrati b?ala persuni taxxabbli.

[...]

6. L-organi tal-awtoritajiet pubbli?i u l-uffi??ji ta' dawn l-organi ma humiex ikkunsidrati b?ala persuni taxxabbli f'dak li jikkon?erna l-missjonijiet institwiti permezz ta' dispo?izzjonijiet spe?ifi?i u li saru sabiex dawn ji?u mwettqa, minbarra attivitajiet li jkunu saru skont kuntratti rregolati mid-dritt privat."

Il-kaw?a prin?ipali u d-domanda preliminari

8 Il-kaw?a bejn il-komun ta' Wroc?aw u l-ministru tirrigwarda l-istatus fiskali fir-rigward tal-VAT tal-entitajiet ba?itarji komunali li huma konnessi ma' dan il-komun.

9 Mill-pro?ess mibg?ut lill-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li l-komun ta' Wroc?aw je?er?ita r-rwoli mog?tija lilu ta?t il-li?i tat-8 ta' Marzu 1990 dwar il-komuni (Dz.U. z 2001 r. nr 142, poz. 1591 ze zm.) permezz ta' 284 entità ba?itarja u stabbiliment ba?itarju territorjali, ji?ifieri, *inter alia*, skejjel, postijiet kulturali, servizzi tad-direttorat ta' spezzjoni u tal-pulizija.

10 Peress li xtaq ikollu l-po?izzjoni tal-ministru dwar il-kwistjoni ta' min, mill-komun jew l-entità ba?itarja, g?andu jitqies li huwa l-persuna su??etta g?all-VAT meta tali entità twettaq xi tran?azzjonijiet li jikkon?ernaw il-VAT, il-komun ta' Wroc?aw g?amel talba lill-imsemmi ministru g?al interpretazzjoni fiskali tal-li?i dwar il-VAT. Skont dan il-komun, il-fatt li huwa biss il-komun li jissodisfa l-kriterju previst fl-Artikolu 15(1) u (2) tal-li?i dwar il-VAT, dwar it-twettiq ta' attività ekonomika b'mod indipendenti, g?andu jwassal lill-amministrazzjoni fiskali tqis li huwa biss il-komun li jista' jkun su??ett g?all-VAT g?all-attivitajiet ekonomi?i mwettqa minn tali entità.

11 Fid-de?i?jonijiet tieg?u bil-miktub, il-ministru tal-finanzi madankollu qies li, peress li entitajiet ba?itarji distinti mill-istruttura tal-komun ta' Wroc?aw iwettqu, fid-dawl ta' kriterji o??ettivi, attivitajiet ekonomi?i b'mod indipendenti u f'dan il-ka? iwettqu attivitajiet li huma su??etti g?all-VAT, huma g?andhom jitqiesu li huma stess huma persuni taxxabbli g?all-VAT.

12 Il-komun ta' Wroc?aw g?alhekk ressaq rikorsi quddiem il-Wojewódzki S?d Administracyjny we Wroc?awiu (tribunal amministrattiv ta' Wroc?aw) inti?i g?all-annullament ta' dawn id-de?i?jonijiet bil-miktub, li ?ew mi??uda. Dan il-komun sussegwentement ippre?enta appell ta' kassazzjoni quddiem in-Naczelny S?d Administracyjny minn dawn is-sentenzi.

13 In-Naczelny S?d Administracyjny, b?ala kulle?? ?udikanti regolari, peress li qieset li l-appell

kien iqajjem kwistjonijiet serji, idde?idiet li tressaq din il-kaw?a quddiem kulle?? ?udikanti esti? sabiex dan jag?ti de?i?joni dwar il-kwistjoni tal-issu??ettar ta' entità ba?itarja komunali g?all-VAT.

14 Dan il-kulle?? ?udikanti esti? qies li, sabiex jiddetermina jekk entità ba?itarja komunali twettaqx attività ekonomika b'mod indipendenti, minn na?a, g?andha tittie?ed inkunsiderazzjoni, fl-istess waqt, il-le?i?lazzjoni nazzjonali dwar il-VAT u d-Direttiva tal-VAT. F'dak li jirrigwarda l-Artikolu 9(1) ta' din id-direttiva, l-imsemmi kulle?? irrileva li te?isti ?erta diver?enza bejn il-ver?jonijiet lingwisti?i differenti ta' din id-dispo?izzjoni, b'u?ud ju?aw l-espressjoni "b'mod indipendenti" u b'o?rajn ju?aw il-fra?i "b'mod awtonomu". Min?abba din id-diver?enza, id-duttrina tenfasizza l-importanza ta' interpretazzjoni teleolo?ika tal-imsemmija dispo?izzjoni billi ssostni, konformement mal-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja, li kull persuna li twettaq attività ekonomika b'mod indipendenti hija su??etta g?all-VAT. Min-na?a l-o?ra, g?andu ji?i analizzat l-istatus ?uridiku ta' tali entità fid-dawl tal-kostituzzjoni Pollakka.

15 Fir-rigward tal-anali?i ta' dan l-istatus ?uridiku, l-imsemmi kulle?? esti? irrileva, essenzjalment, li komun, b?ala kollettività territorjali ba?ika, g?andu l-personalità ?uridika u jgawdi mid-dritt g?all-proprjetà u minn drittijiet patrimonjali o?rajn, filwaqt li entità ba?itarja komunali hija entità organizzazzjonali li ma g?andhiex personalità ?uridika. Huwa l-komun li g?andu jidde?iedi dwar it-twaqqif, il-qasam ta' kompetenza, il-konnessjoni u l-likwidazzjoni ta' tali entità.

16 Entità ba?itarja komunali ma jkollhiex beni tag?ha, i?da tkun tamministra min-na?a l-o?ra ?erti beni mill-patrimonju tal-komun, li jkunu ng?atawlha minnu. Kull attività li tista' tkun su??etta g?all-VAT issir f'isem u g?all-komun fil-qafas tal-limitu ta' ri?orsi li huwa jag?tiha f'de?i?joni tal-ba?it g?al sena ta' riferenza.

17 Barra minn hekk, l-ispejje? ta' tali entità jkunu koperti direttament mill-ba?it tal-komun u d-d?ul jmur fil-kont ta' dan tal-a??ar. B'hekk, fuq livell finanzjarju, ma jkunx hemm rabta bejn ir-ri?ultat finanzjarju tal-attivitajiet ekonomi?i mwettqa minn entità ba?itarja komunali u l-ispejje? li huma jkunu kkaw?aw u lanqas, b'hekk, riskju finanzjarju marbut mat-tran?azzjonijiet intaxxati. L-ammont tal-ispejje? ta' entità ba?itarja komunali b'hekk ma jkunx marbut mal-ammont ta' d?ul li hija tkun g?amlet, li minnhom, barra minn hekk, hija ma tistax tiddisponi. Bl-istess mod, entità ba?itarja ma twe?ibx g?ad-danni kkaw?ati bl-attivitajiet tag?ha, peress li l-komun jassumi din ir-responsabbiltà wa?du.

18 Fid-dawl ta' dawn il-kunsiderazzjonijiet, in-Naczelny S?d Administracyjny, b?ala kulle?? ?udikanti esti?, b'risposta g?all-mistoqsija tal-awla regolari ta' din il-qorti, idde?idiet li, skont id-dritt nazzjonali, entità ba?itarja komunali, min?abba l-assenza ta' awtonomija tag?ha fit-twettiq ta' attività ekonomika, ma kinitx su??etta g?all-VAT.

19 In-Naczelny S?d Administracyjny, b?ala kulle?? ?udikanti regolari, tistaqsi madankollu dwar il-kwistjoni ta' jekk, fid-dawl tad-dritt tal-Unjoni, jistg?ux jinsiltu l-istess konsegwenzi fil-qasam tal-issu??ettar g?all-VAT b?al fl-assenza tal-awtonomija tal-korpi rregolati bid-dritt pubbliku li je?egwixxu tran?azzjonijiet su??etti g?all-VAT.

20 F'dan ir-rigward, in-Naczelny S?d Administracyjny tindika li l-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja dwar il-kriterju ta' indipendenza jikkon?erna l-persuni fi?i?i u li l-Qorti tal-?ustizzja g?adha ma tatx de?i?joni dwar ir-relazzjoni bejn il-kriterju ta' indipendenza previst fid-definizzjoni ?enerali ta' persuna taxxabbli li tidher fl-Artikolu 9(1) tad-Direttiva tal-VAT u d-dispo?izzjonijiet spe?ifi?i tal-Artikolu 13 tag?ha b'relazzjoni mal-korpi rregolati bid-dritt pubbliku, u spe?ifikament dwar jekk dan il-kriterju g?andux ji?i ssodisfatt sabiex tali korp ikun jista' ji?i kklassifikat b?ala persuna su??etta g?all-VAT g?all-attivitajiet tag?ha li ma jaqg?ux ta?t l-e?er?izzju ta' awtorità pubblika.

21 Barra minn hekk, din il-qorti tistaqsi wkoll kif g?andhom ji?u interpretati dawn i?-?ew?

dispo?izzjonijiet fid-dawl tal-prin?ipju ta’ awtonomija istituzzjonali u ta’ sussidjarjetà previsti fl-Artikoli 4(2) u 5(3) TUE.

22 Kien f’dawn i?-?irkustanzi li n-Naczelny S?d Administracyjny idde?idiet li tissospendi l-pro?edura quddiemha u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domanda preliminari li ?ejja:

“Fid-dawl tal-Artikolu 4(2) [TUE] moqri flimkien mal-Artikolu 5(3) [TUE] tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, entità organizzattiva tal-komun (kollettività lokali tal-Polonja) tista’ ti?i kklassifikata b?ala persuna taxxabbli g?all-VAT meta twettaq attivitajiet fi kwalità barra minn dik ta’ awtorità pubblika fis-sens tal-Artikolu 13 tad-Direttiva [TVA], g?alkemm ma tissodisfax il-kundizzjoni ta’ awtonomija (ta’ independenza) li jipprevedi l-Artikolu 9(1) tal-imsemmija direttiva?”

23 Il-Gvern Pollakk, b’applikazzjoni tat-tielet paragrafu tal-Artikolu 16 tal-Istatut tal-Qorti tal-?ustizzja tal-Unjoni Ewropea, talab li l-Qorti tal-?ustizzja tiltaqa’ b?ala Awla Manja.

Fuq id-domanda preliminari

24 Permezz tad-domanda tag?ha l-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 9(1) tad-Direttiva tal-VAT g?andux ji?i interpretat fis-sens li korpi rregolati bid-dritt pubbliku, b?all-entitajiet ba?itarji komunali inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, jistg?ux ji?u kklassifikati b?ala persuni su??etti g?all-VAT minkejja li ma jissodisfawx il-kriterju ta’ indipendenza previst f’din id-dispo?izzjoni.

25 Sabiex ti?i ddeterminata l-portata ta’ dispo?izzjoni tad-dritt tal-Unjoni, g?andhom jittie?du inkunsiderazzjoni, fl-istess waqt, il-kliem, il-kuntest u l-g?anijiet tag?ha. Barra minn hekk, mir-rekwi?iti kemm tal-applikazzjoni uniformi tad-dritt tal-Unjoni u kif ukoll mill-prin?ipju ta’ ugwaljanza, jirri?ulta li l-kliem ta’ dispo?izzjoni tad-dritt tal-Unjoni li ma tag?mel ebda riferiment espli?itu g?ad-dritt tal-Istati Membri sabiex ji?u ddeterminati s-sens u l-portata tag?ha, g?andhom normalment jing?ataw, fl-Unjoni Ewropea kollha, interpretazzjoni awtonoma u uniformi (sentenza Il?Kummissjoni vs L?Isvezja, C?480/10, EU:C:2013:263, punt 33 u l-?urisprudenza ??itata).

26 Id-Direttiva tal-VAT, li hija inti?a li tistabbilixxi sistema komuni tal-VAT, tag?ti kamp ta’ applikazzjoni wiesa’ ?afna lill-VAT. G?all-finijiet ta’ applikazzjoni uniformi ta’ din id-direttiva, huwa importanti li l-kun?etti li jiddefinixxu dan il-kamp ta’ applikazzjoni, b?al dak ta’ tran?azzjonijiet taxxabbli, ta’ persuni taxxabbli u ta’ attivitajiet ekonomi?i, jing?ataw interpretazzjoni awtonoma u uniformi, indipendentement mill-g?anijiet u r-ri?ultati tat-tran?azzjonijiet ikkon?ernati (ara, f’dan is-sens, is-sentenza Halifax *et*, C?255/02, EU:C:2006:121, punti 48 sa 56).

27 Id-Direttiva tal-VAT tinkludi Titolu III ddedikat g?all-kun?ett ta’ “persuni taxxabbli”. Skont l-ewwel dispo?izzjoni ta?t dan it-titolu, ji?ifieri l-Artikolu 9(1) “‘persuna taxxabbli’ g?andha tfisser kull persuna li, b’mod indipendenti, twettaq fi kwalunkwe post kwalunkwe attività ekonomika, ikun x’ikun l-iskop jew ir-ri?ultati ta’ dik l-attività.”

28 Il-kliem u?at f’din id-dispo?izzjoni, b’mod partikolari l-fra?i “kull persuna”, jag?ti lill-kun?ett ta’ “persuna taxxabbli” definizzjoni wiesg?a bba?ata fuq l-indipendenza fit-twettiq ta’ attività ekonomika fis-sens li, b?alma rrileva l-avukat ?enerali fil-punti 28 u 29 tal-konklu?jonijiet tieg?u, kull persuna, fi?ika jew ?uridika, kif ukoll korpi rregolati bid-dritt pubbliku kif ukoll privat, u anki entitajiet li ma g?andhomx personalità ?uridika, li, b’mod o??ettiv, jissodisfaw ir-rekwi?iti li jidhru f’din id-dispo?izzjoni, jitqiesu li huma persuni su??etti g?all-VAT.

29 Madankollu, b’deroga minn din ir-regola ?enerali ta’ ssu??ettar g?at-taxxa prevista fl-Artikolu 9(1) tad-Direttiva tal-VAT, l-Artikolu 13(1) ta’ din id-direttiva jeskludi l-korpi rregolati bid-dritt pubbliku mill-kwalità ta’ persuni taxxabbli g?al attivitajiet jew tran?azzjonijiet ekonomi?i li huma

jag?mlu b?ala awtorità pubblika, sakemm il-fatt li ma jitqisux persuni taxxabbli ma jikkaw?ax distorsjoni sinjifikattiva tal-kompetizzjoni (sentenza Il?Kummissjoni vs Il?Pajji?i l-Baxxi, C?79/09, EU:C:2010:171, punt 77).

30 B'hekk, sabiex korp irregolat bid-dritt pubbliku jkun jista' ji?i kklassifikat b?ala persuna taxxabbli fis-sens tad-Direttiva tal-VAT, huwa g?andu, konformement mal-Artikolu 9(1) tag?ha, iwettaq attività ekonomika b'mod indipendenti.

31 Fir-rigward tal-kaw?a prin?ipali, g?andu ji?i rrilevat li n-natura ekonomika tal-attivitajiet ikkon?ernati ma hijiex ikkontestata. Huwa wkoll stabbilit li inkwistjoni hemm attivitajiet ekonomi?i li ma jaqg?ux ta?t l-e??ezzjoni prevista fl-Artikolu 13(1) tad-Direttiva tal-VAT.

32 Il-kwistjoni li tqum hija g?alhekk dik ta' jekk entitajiet ba?itarji komunali, b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, iwettqux l-attivitajiet ekonomi?i kkon?ernati b'mod indipendenti, u g?andhomx g?alhekk ikunu su??etti g?all-VAT.

33 Sabiex ji?i ddeterminat jekk tali entità twettaqx attivitajiet ekonomi?i b'mod indipendenti, g?andu ji?i vverifikat, b?alma jirri?ulta mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja, jekk, fit-twettiq ta' dawn l-attivitajiet, hija ssibx ru?ha f'rabta ta' subordinazzjoni fir-rigward tal-komun li tkun relatata mieg?u (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi Il?Kummissjoni vs Il?Pajji?i l-Baxxi, 235/85, EU:C:1987:161, punt 14; Ayuntamiento de Sevilla, C?202/90, EU:C:1991:332, punt 10; FCE Bank, C?210/04, EU:C:2006:196, punti 35 sa 37, kif ukoll Il?Kummissjoni vs Spanja, C?154/08, EU:C:2009:695, punti 103 sa 107).

34 F'dan ir-rigward, b?alma jirrileva l-Avukat ?enerali fil-punti 40 u 41 tal-konklu?jonijiet tieg?u, sabiex ti?i evalwata l-e?istenza ta' din ir-rabta ta' subordinazzjoni, g?andu ji?i mist?arre? jekk il-persuna kkon?ernata twettaqx l-attivitajiet tag?ha f'isimha, g?aliha nnifisha u ta?t ir-responsabbiltà tag?ha kif ukoll jekk hija ssostnix ir-riskju ekonomiku marbut mat-twettiq ta' dawn l-attivitajiet. Sabiex ti?i kkonstatata l-indipendenza tal-attivitajiet inkwistjoni, il-Qorti tal-?ustizzja ?adet inkunsiderazzjoni l-assenza ta' kwalunkwe rabta ta' subordinazzjoni ?erarkika fir-rigward tal-awtorità pubblika tal-operaturi li ma kinux integrati fl-amministrazzjoni pubblika, kif ukoll il-fatt li huma kienu ja?ixxu g?alihom stess u ta?t ir-responsabbiltà tag?hom, li huma jorganizzaw liberament il-modalitajiet tat-twettiq tax-xog?ol tag?hom u li huma kkalkolaw huma stess l-emolumenti li jikkostitwixxu d-d?ul tag?hom (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi Il?Kummissjoni vs Il?Pajji?i l-Baxxi, 235/85, EU:C:1987:161, punt 14; Heerma, C?23/98, EU:C:2000:46, punt 18, kif ukoll van der Steen, C?355/06, EU:C:2007:615, punti 21 sa 25).

35 F'dan il-kuntest, hemm lok li ji?i ppre?i?at, b?alma huwa indikat fil-punt 44 tal-konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali, li l-istess kriterji ta' evalwazzjoni tal-kundizzjoni ta' indipendenza fit-twettiq tal-attivitajiet ekonomi?i jistg?u jkunu applikabbli g?all-persuni pubbli?i u g?all-persuni privati.

36 F'dan ir-rigward, l-u?u ta' espressjonijiet li ma humiex e?attament l-istess fil-ver?jonijiet lingwisti?i kollha fl-Artikolu 9(1) tad-Direttiva tal-VAT ma jippre?udikax din il-kostatazzjoni. Fil-fatt, kemm l-espressjoni "b'mod indipendenti" kif ukoll dik ta' "b'mod awtonomu" jesprimu l-?tie?a li ti?i evalwata r-rabta ta' subordinazzjoni fit-twettiq ta' attività ekonomika.

37 F'dan il-ka?, mid-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li l-entitajiet ba?itarji inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali jwettqu l-attivitajiet ekonomi?i li huma assenjati lilhom g?all-komun ta' Wroc?aw u ta?t ir-responsabbiltà tieg?u u li huma ma jwe?bux g?ad-danni kkaw?ati mill-attivitajiet tag?hom, peress li dan il-komun jassumi tali responsabbiltà wa?du.

38 Minn din id-de?i?joni jirri?ulta wkoll li dawn l-entitajiet ma j?orrux ir-riskju ekonomiku relatat mat-twettiq tal-imsemmija attivitajiet peress li huma ma g?andhomx patrimonju tag?hom, ma

ji??enerawx d?ul tag?hom u ma jsostnux l-ispejje? relatati ma' dawn l-attivitajiet, peress li d-d?ul imur fil-ba?it tal-komun ta' Wroc?aw u l-ispejje? imorru direttament fuq il-ba?it ta' dan il-komun.

39 B'hekk, b?alma kkonstatat ukoll in-Naczelny S?d Administracyjny b?ala kulle?? ?udikanti esti? tag?ha, komun, b?al dak ta' Wroc?aw, u l-entitajiet ba?itarji tieg?u g?andhom jitqiesu, f'sitwazzjoni b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li huma persuna taxxabbli wa?da fis-sens tal-Artikolu 9(1) tad-Direttiva tal-VAT.

40 Fl-a??ar nett, sabiex ting?ata twe?iba g?all-mistoqsijiet tal-qorti tar-rinviju, g?andu ji?i spe?ifikat, l-ewwel nett, li din il-konstatazzjoni dwar l-Artikolu 9(1) tad-Direttiva tal-VAT, peress li tikkon?erna biss il-kwistjoni tal-issu??ettar g?all-VAT ta' persuni pubbli?i jew privati, ma taffettwax il-garanziji previsti fl-Artikolu 4(2) TUE.

41 It-tieni nett, tali konstatazzjoni hija wkoll konformi mal-prin?ipju ta' sussidjarjetà, imsemmi fl-Artikolu 5(3) TUE. Fil-fatt, b?alma jirri?ulta mill-premessa 65 tad-Direttiva tal-VAT, l-g?an tag?ha, ji?ifieri l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri sabiex ti?i stabbilita sistema komuni ta' VAT, jista' jintla?aq a?jar fuq livell tal-Unjoni.

42 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet kollha pre?edenti, ir-risposta g?ad-domanda preliminari g?andha tkun li l-Artikolu 9(1) tad-Direttiva tal-VAT g?andu ji?i interpretat fis-sens li korpi rregolati bid-dritt pubbliku, b?al entitajiet ba?itarji komunali inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, ma jistg?ux ji?u kklassifikati b?ala persuni su??etti g?all-VAT peress li ma jissodisfawx il-kriterju ta' indipendenza previst f'din id-dispo?izzjoni.

Dwar il-limitazzjoni tal-effetti ratione temporis ta' din is-sentenza

43 Fil-ka? li l-Qorti tal-?ustizzja kellha tqis li l-entitajiet ba?itarji komunali ma jistg?ux jitqiesu li huma persuni su??etti g?all-VAT, il-Gvern Pollakk, fl-osservazzjonijiet bil-miktub tieg?u, talab lill-Qorti tal-?ustizzja tillimita l-effetti *ratione temporis* tas-sentenza tag?ha.

44 G?andu jitfakkar, f'dan ir-rigward li, skont ?urisprudenza stabbilita, l-interpretazzjoni li l-Qorti tal-?ustizzja tag?ti lil regola ta' dritt tal-Unjoni, fit-twettiq tal-kompetenzi mog?tija lilha mill-Artikolu 267 TFUE, tikkjarifika u tippre?i?a t-tifsira u l-portata ta' din ir-regola, hekk kif g?andha jew kellha tinftiehem u ti?i applikata mill-mument tad-d?ul fis-se?? tag?ha. Minn dan jirri?ulta li r-regola hekk interpretata tista' u g?andha ti?i applikata mill-qorti g?al relazzjonijiet ?uridi?i li jkunu qamu u ?ew ikkostitwiti qabel is-sentenza li tidde?iedi dwar it-talba g?al interpretazzjoni, jekk, barra minn hekk, ji?u ssodisfatti l-kundizzjonijiet kollha g?at-tressiq quddiem il-qrati kompetenti ta' kaw?a dwar l-applikazzjoni tal-imsemmija regola (sentenza Balazs, C?401/13 u C?432/13, EU:C:2015:26, punt 49 u l-?urisprudenza ??itata).

45 Huwa biss f'ka?ijiet e??ezzjonali ferm li l-Qorti tal-?ustizzja tista', b'applikazzjoni ta' prin?ipju ?enerali ta' ?ertezza legali inerenti fl-ordinament ?uridiku tal-Unjoni, tillimita l-possibbiltà g?al kull persuna kkon?ernata li tinvoka dispo?izzjoni li hija tkun interpretat bil-g?an li tqieg?ed inkwistjoni relazzjonijiet ?uridi?i stabbiliti in *bona fede*. Sabiex tali limitazzjoni tkun tista' ti?i stabbilita, huwa me?tie? li ji?u ssodisfatti ?ew? kriterji essenzjali, ji?ifieri l-*bona fede* tal-persuni kkon?ernati u r-riskju ta' diffikultajiet serji (sentenza Balazs, C?401/13 u C?432/13, EU:C:2015:26, punt 50 u l-?urisprudenza ??itata).

46 F'dan ir-rigward, huwa bi??ejjed li ji?i kkonstatat li l-Gvern Pollakk ma wriex l-e?istenza ta' riskju ta' diffikultajiet serji. Fil-fatt, matul is-seduta, dan il-Gvern ammetta li huwa ma kienx f'po?izzjoni li je?amina r-riperkussjonijiet ekonomi?i inkwistjoni.

47 Fid-dawl ta' dak kollu, ma hemmx lok li l-effetti ta' din is-sentenza ji?u llimitati *ratione temporis*

.

Fuq l-ispejje?

48 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta’ kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (Awla Manja) taqta’ u tidde?iedi:

L-Artikolu 9(1) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta’ Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud g?andu ji?i interpretat fis-sens li korpi rregolati bid-dritt pubbliku, b?al entitajiet ba?itarji komunali inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, ma jistg?ux ji?u kklassifikati b?ala persuni su??etti g?at-taxxa fuq il-valur mi?jud peress li ma jissodisfawx il-kriterju ta’ indipendenza previst f’din id-dispo?izzjoni.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: il-Pollakk.